

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/458/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

210/2013. (VII. 3.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. február 4-én előterjesztett **panaszát** a 2013. július 7-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a

A panasz elbírálására a Testületnek nincs hatásköre.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos a 2013. február 4-én előterjesztett panaszbeadványában előadta, hogy 2013. február 1-jén az [...] számú vonaton dolgozott, mint vezető-jegyvizsgáló. A vonaton utazott egy hölgy, aki a panaszos álláspontja szerint nem eredeti közalkalmazotti utalványra váltott 50%-os menetjegyet a B. és M. útra, ezért a panaszos Gy. állomásra rendőri intézkedést kért. 18 óra 32 perckor megérkezett a vonat Gy. állomásra, ahol már várták a rendőrök (két nő és egy férfi). A panaszos beadványában ismertette mindhárom rendőr jelvéyszámát, illetőleg az egyikőjük nevét is.

A panaszos előadta, hogy vita alakult ki közöttük és az intézkedő rendőrök között, ugyanis ő átadta az egyik rendőrnek az utalványt, mire a rendőr közölte, hogy ő úgy látja, hogy az eredeti. A panaszos ezt követően elmondta, hogy milyen hibákat lát rajta. Eközben a panaszos adatait az egyik rendőr felvette. Ezalatt a vonaton a két vasúti kocsi közötti átjáróban a másik intézkedő rendőr, aki valószínűleg a járőrvezető lehetett, elkezdte felvenni az utas adatait és eközben a nála lévő jegyzetömb alá „rejtette” az utalványt és – a panaszos álláspontja szerint – azt vissza akarta adni az utasnak úgy, hogy a panaszos ezt ne vegye észre. Ezt követően a panaszos közléjük lépett és nem engedte, hogy a rendőr visszaadja az utalványt az utasnak.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Erre a panaszosra „förmedtek”, hogy milyen jogon gátolja meg a rendőri intézkedést, mivel ők azt a parancsot kapták, hogy vissza kell adni az utalványt. A panaszos ekkor közölte, hogy ehhez nem járul hozzá, inkább állítsák elő őt is, mivel ő csak az utalvánnyal tudja bizonyítani, hogy az utas azzal utazott. Ezt követően a panaszos állítása szerint az utas előtt azt mondták rá, hogy idegbeteg, részeg, amire az utas „rákontrázott”. Ezt követően a panaszos kérte a rendőröket, hogy akkor szondáztassák meg, de erre ott nem került sor mivel nem volt náluk szonda. A panaszos előadta azt is, hogy az esemény tanúja a vasútbiztonsági őr, aki a vonaton teljesített szolgálatot. A panaszos álláspontja szerint a rendőrök nagyon nem akartak intézkedni, de végül hosszas telefonálás után lefoglalták az utalványt. Ez az eset 18 óra 32 perctől 18 óra 52 percig tartott.

A panaszos összefoglalásképpen előadta, hogy csak annyit sérelmez az intézkedéssel kapcsolatban, hogy mer egy rendőr egy tárgyi bizonyítékot visszaadni úgy, hogy nem győződött meg róla, hogy valódi-e vagy sem. A panaszos hangsúlyozta: a rendőrök viselkedése nem zavarta, mivel az őket minősítette, ő maga 23 éve dolgozik a vasútnál és mindig jó kapcsolata volt a rendőrséggel, ez volt az első eset, hogy vele ilyen előfordult. A panaszos előadta azt is, hogy nincs meggyőződve arról, hogy az utalvány nem tűnik el valahol a rendőrség berkein belül. A panaszos hozzátette azt is, hogy H. városban fűjt szondát, a szonda eredménye negatív volt.

II.

1) A Testület 2013. február 19-én kelt levelében a Testület eljárására vonatkozó jogszabályi rendelkezések ismertetésével egyidejűleg értesítette a panaszost arról, hogy a panaszos által előterjesztett panaszbeadvány vizsgálatára nincs hatásköre.

2) A [...] Megyei Rendőr-főkapitányság 2013. június 6-án kelt levelében arról tájékoztatta a Testületet, hogy a [...] Nyomozó Ügyészség Ny. 110/2013. számú határozatában a panaszos által tett feljelentést – mivel a cselekmény nem bűncselekmény – elutasította. A tájékoztatásban foglaltak szerint ugyanakkor a panaszos beadványában a rendőri intézkedés módját és hangnemét is sérelmezte, erre tekintettel a beadványt – mint rendőri intézkedés elleni panaszt – a [...] Rendőrkapitányság vezetőjének, mint illetékes parancsnoknak megküldték további kivizsgálásra. A panaszos azonban nem járult hozzá, hogy panaszát az eljárást fogantatosító rendőri szerv vezetője vizsgálja meg, ezért a [...] Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője az ügyben keletkezett iratok Testülethez történő továbbításáról intézkedett.

A [...] Megyei Rendőr-főkapitányság a tájékoztató levélhez mellékelte a [...] Nyomozó Ügyészség 2013. május 27-én kelt, [...] Rendőrkapitánysághoz címzett fenti tartalmú levelét, valamint a [...] Rendőrkapitányság 2013. június 4-én kelt [...] Megyei Rendőr-főkapitánysághoz címzett levelét, amelyben tájékoztatja a főkapitányságot, hogy a panaszos nem járult hozzá ahhoz, hogy a panaszát az eljárást fogantatosító rendőri szerv vezetője vizsgálja meg. Emellett a levélhez mellékelte a panaszos által 2013. március 13-án kézzel írt, a Központi Nyomozó Főügyészséghez címzett levelet, amelyben kéri panaszügyének kivizsgálását.

III.

A Testület a panaszbeadvány alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati

szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A panaszos beadványa kapcsán szükséges emlékeztetni a Testület hatáskörét meghatározó szabályokra. Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem. Azon tevékenységek felett a Testület főszabály szerint nem gyakorolhat felügyeletet, amelyeket rendőrség mint nyomozóhatóság végez a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) alapján.

A jegyvizsgálóként dolgozó panaszos előadta, hogy rendőri intézkedést kért, amikor egy utas a panaszos álláspontja szerint nem eredeti közalkalmazotti utalványra kiváltott menetjeggyel utazott, azonban az eljáró rendőrök nem osztották a panaszos álláspontját és a helyszínen az utalványt vissza akarták adni az utasnak. A panaszos az esettel kapcsolatban feljelentést tett.

A panaszos beadványában azt kifogásolta, hogy az intézkedő rendőr nem gondoskodott a panaszos által hamisnak vélt utalvány lefoglalásáról. A panaszos tehát egy bűncselekmény gyanújával kapcsolatban általa elvárt rendőrségi aktus elmulasztását sérelmezte.

A Testület az Rtv. 13. §-a alapján ítéli meg azokat a helyzeteket, amelyekben a panaszos azt sérelmezi, hogy valamely jogellenes cselekményt hozott a rendőrség tudomására, de a rendőrség nem tette meg a szükségesnek mutató lépéseket. A jogszabályhely értelmében „a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.”

Mivel a Testület – a fentiek szerint – a nyomozati munkát nem vizsgálhatja részletekbe menően, annak milyenségéről nem alkothat véleményt, az általa alkalmazott teszt ebben az esetben arra korlátozódik, hogy olyankor állapítja meg az intézkedési kötelezettség megsértését, ha a rendőrök az adott helyzetben nyilvánvalóan szükséges – vagy számukra belső normákban előírt – intézkedés fogantatását mulasztják el.

Jelen ügyben a panaszos jelzése nyomán a rendőrök a helyszínen megjelentek, az érintetteket igazoltatták, a panaszos szerint hamis utalványt megtekintették. Ezen lépések elmaradása tartozhatott volna abba a körbe, amelyet a Testület még hatáskörének átlépése nélkül értékelhetne, a panaszos azonban a rendőri fellépés ezen részével kapcsolatban nem terjesztett elő panaszt.

Az viszont, hogy az utalványt a rendőrök a saját helyszíni észlelésük alapján nem kívánták halaszthatatlan nyomozati cselekményként lefoglalni, kívül esik azoknak a nyilvánvalóan

szükségszerű lépéseknek a körén, amelyeket a Testület vizsgálata alá vonhat. A panaszos által sérelmezett intézkedés elmulasztásának megítélésére ezért a Testületnek nincsen hatásköre.

2) Figyelemmel arra, hogy a [...] Nyomozó Ügyészség kifejezetten a hangnemmel kapcsolatos részek miatt küldte meg a panaszos beadványát a rendőrségnek, a Testület kitér a [...] Nyomozó Ügyészség levelében foglaltakra is, miszerint a panaszos által tett feljelentés elutasításán túl szükséges a rendőri intézkedés módjának és hangnemének vizsgálata.

A panaszos beadványának végén összefoglalásképpen előadta, hogy csak annyit sérelmez az intézkedéssel kapcsolatban, hogy mer egy rendőr egy tárgyi bizonyítékot visszaadni úgy, hogy nem győződött meg róla, hogy valódi-e vagy sem. A panaszos kifejezetten rögzítette: a rendőrök viselkedése nem zavarta, hozzátéve, hogy az őket magukat minősítette.

A vonatkozó bírósági gyakorlat szerint a Testület a panaszhoz kötve van, azon nem terjeszkedhet túl még akkor sem, ha vizsgálatának eredményeként arra jut, hogy jogsértő volt a rendőri intézkedés valamely nem panaszolt eleme. Jelen ügyben a panaszos azt kérte, hogy a Testület (a későbbiekben pedig az ügyészség) vizsgálja ki, hogy nem történt-e rendőri mulasztás azzal, hogy az eljáró rendőrök az intézkedés során nem kívánták lefoglalni az utas által használt utalványt, azt azonban kifejezetten jelezte, hogy panaszának a rendőri hangnem nem képezi tárgyát. Erre való tekintettel a Testület a panasz ezen részét – noha az egyébként a hatáskörébe tartozna – nem vizsgálhatta.

IV.

A Testület az Rtv. 92. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel – mivel tehát a panaszban foglaltak elbírálására nincs hatásköre – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt elutasította.

Budapest, 2013. július 7.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag